

N.F.S. Grundtvigs tale i Folketinget ved lov om indfødsret

Taler

Nikolai Frederik Severin Grundtvig
Medlem af Folketinget

Dato

5. marts 1852

Sted

Christiansborg

- 1 Ja, efter Totallets, som her er Overtallets, Betænkning skulde det foreliggende Forslag slet ikke egne sig til noget Andet end til Forkastelse, fordi der paa den ene Side ikke skulde være Grunde nok til Aerkjendelse af Lodsoldermand Bergmans Indfødsret, og paa den anden Side ikke Anledning nok til at meddele
- 5 ham Indfødsret. Jeg har ikke kunnet tiltræde denne Betænkning, og det i ingen Henseende, men, da det foreliggende Forslag ikke egentlig gaaer ud paa Meddelelsen af Indfødsret til nysnævnte Lodsoldermand, men paa Aerkjendelsen af hans Indfødsret, skal jeg i Henseende til Indfødsrets Meddelelse kun erindre Thinget om, at, dersom det paa den ene Side skulde
- 10 blive Regel, hvad nærværende Betæknings Forfatter forudsætter, at Thinget kun vilde meddele Indfødsret, hvis Ansøgningerne derom baade vare modtagne af Indenrigsministeren og anmeldte af ham, og, dersom paa den anden Side Indenrigsministeren, saaledes som det har været Tilfældet iaar, lægger de Ansøgninger paa Hylden, som enten han selv eller Krigsministeren eller en
- 15 anden af hans Colleger fandt Noget at udsætte paa, saa bliver det aabenbart langt mere Indenrigsministeren end Loven, der meddeler Indfødsret (Hør!).

Hvad nu angaaer den Paastand, at her ikke skulde være skjellig Grund til at anerkjende Lodsoldermand Bergmans Indfødsret, da skulde jeg mene, at, hvad

20 enten man blot vil holde sig dertil, at han, skjøndt født i Bergen, er født af danske Forældre, og det paa den Tid, da Bergenserne havde den samme danske Indfødsret som Kjøbenhavnerne, og at han allerede længe er bosat i Danmark, eller man tillige vil se hen til, hvad Fredstractaten med Sverrig 1814 har bestemt om saadanne Danskfødte i Norge, er der skjellig Grund til at anerkjende hans

25 Indfødsret, naar der kun kan findes en Form, hvorunder det passende kan gjøres, og det troer jeg da er den, som jeg har foreslaaet, nemlig en Overgang til Dagsordenen, under den udtrykkelige Forudsætning, at den Paagjældende har Indfødsret, det være sig nu saaledes, som jeg helst ønskede, med udtrykkelig

30 Erklæring af, at det er, fordi han er født af danske Forældre og bosat i Danmark,
eller kun ligefrem simpelthen ved at sige, at han har dansk Indfødsret. Nu er det
vistnok saa, at Juristerne kunne indvende, og at Somme af dem ville indvende, at
en saadan Anerkjendelse ikke vilde have juridisk Gyldighed. Jeg skal ikke indlade
35 paa, at den Paagjældendes Ansøgning, som han selv forklarer, ingenlunde er
foraarsaget ved, at hans Indfødsret er dragen i Tvivl enten af Administrationen
eller af Communalbestyrelsen, da meget mere den Tvivl, der en Stund havde
været om, hvorvidt han kunde opføres paa Valglisterne, er bleven hævet; men
den eneste Grund, som han selv anfører, hvorfor han henvender sig til
40 Rigsdagen, er den, at Rigsdagstidenden havde vakt en Tvivl hos ham om, at
Rigsdagen maaskee vilde anerkjende hans Indfødsret, og Alt hvad han ønsker,
vil altsaa være opnaaet derved, at Rigsdagen udtrykker en saadan Forudsætning,
som lærer ham, at hvad der eller kan have staaet i Rigsdagstidenden kun er
Udtrykket af en enkelt Talers Mening og ikke Thingets. Jeg skal derfor
45 fremdeles anbefale Thinget ved en saadan Dagsorden at tilfredsstille en Mands
Ønske, med Hensyn til hvem der jo ikke hos Nogen af dem, jeg har hørt, ikke
heller hos dem, der ved Siden af mig i Udvalget have betraget Sagen, er mindste
Tvivl om, at hvis han ikke allerede havde dansk Indfødsret, saa burde han have
den.

50

Kilde

Manuskript taget fra folketingstidende og udgivet af Danske Taler

Kildetype

Dokumentation på online medie

55

Tags

Folketingstale, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/grundtvigs-tale-i-folketinget-ved-lov-om-indfoedsret-del-1>

60

65